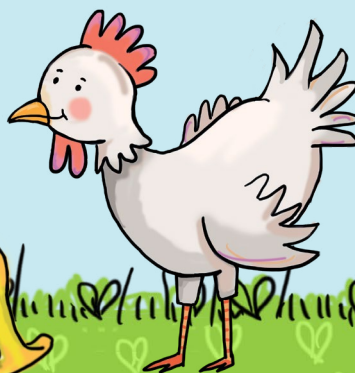

Fien & Teun

LESPAKKET GROEP 1&2

Beste leerkracht,

Wat leuk dat je met de hele klas voor het schoolreisje naar Avonturenboerderij Molenwaard komt. Voor je ligt het lespakket voor groep 1/2. Dit lespakket kan in de weken voorafgaand aan het bezoek aan de Avonturenboerderij worden behandeld. In het lespakket vertellen Fien en Teun de kinderen over het leven op de boerderij. Elke les ontvangen de kinderen post van Fien en Teun. Dit postkaartje is telkens het vertrekpunt om de kinderen iets te leren over het leven van een boer(in). Dit alles ter voorbereiding op het bezoek aan de Avonturenboerderij.

Op het park kunnen de kinderen uiteindelijk hun boerderijdiploma verdienen en worden ze, net als Fien en Teun, een écht boertje of boerinnetje.

Daarnaast bevat dit lespakket losse werkbladen die aansluiten bij de diverse ontwikkelingsgebieden van de kinderen. Deze werkbladen zijn naar eigen inzien in te zetten binnen de weken dat het boerderijthema wordt behandeld. Ook bevat het lespakket nog losse afleveringen en clips van Fien en Teun die naar eigen inzicht in te zetten zijn. Om het lespakket en de werkbladen goed tot hun recht te laten komen, raden we je sterk aan om de hele leeromgeving aan te passen aan het boerderijthema.

We wensen jullie veel voorpret met dit lespakket.

Tot snel op de boerderij!

Avonturenboerderij Molenwaard / Van Hoorne Entertainment

KERNDOELEN

De inhoud van de lesbrief sluit aan bij de volgende kerndoelen zoals die zijn opgenomen in het kerndoelenboekje van de SLO.

NEDERLANDSE TAAL

Mondeling onderwijs

Kerdoel 1 - De leerlingen leren informatie te verwerven uit gesproken taal. Ze leren tevens die informatie, mondeling of schriftelijk, gestructureerd weer te geven.

Kerdoel 2 - De leerlingen leren zich naar vorm en inhoud uit te drukken bij het geven en vragen van informatie, het uitbrengen van verslag, het geven van uitleg, het instrueren en bij het discussiëren.

Kerdoel 3 - De leerlingen leren informatie te beoordelen in discussies en in een gesprek dat informatie of opiniërend van karakter is en leren met argumenten te reageren.

Schriftelijk onderwijs

Kerdoel 4 - De leerlingen leren informatie te achterhalen in informatieve en instructieve teksten, waaronder schema's, tabellen en digitale bronnen.

Kerdoel 5 - De leerlingen leren naar inhoud en vorm teksten te schrijven met verschillende functies, zoals informeren, instrueren, overtuigen of plezier verschaffen.

Kerdoel 9 - De leerlingen krijgen plezier in het lezen en schrijven van voor hen bestemde verhalen, gedichten en informatieve teksten.

Taalbeschouwing, waaronder strategieën

Kerdoel 10 - De leerlingen leren bij de doelen onder 'mondeling taalonderwijs' en 'schriftelijk taalonderwijs' strategieën te herkennen, te verwoorden, te gebruiken en te beoordelen.

Kerdoel 11 - De leerlingen leren een aantal taalkundige principes en regels. Zij kunnen in een zin het onderwerp, het werkwoordelijk gezegde en delen van dat gezegde onderscheiden. De leerlingen kennen:

- regels voor het spellen van werkwoorden;
- regels voor het spellen van andere woorden dan werkwoorden;
- regels voor het gebruik van leestekens.

Kerdoel 12 - De leerlingen verwerven een adequate woordenschat en strategieën voor het begrijpen van voor hen onbekende woorden. Onder 'woordenschat' vallen ook begrippen die het leerlingen mogelijk maken over taal te denken en te spreken.

REKENEN/WISKUNDE

Wiskundig inzicht en handelen

Kerdoel 23 - De leerlingen leren wiskundetaal gebruiken.

Kerdoel 24 - De leerlingen leren praktische en formele rekenwiskundige problemen op te lossen en redeneringen helder weer te geven.

Kerdoel 25 - De leerlingen leren aanpakken bij het oplossen van rekenwiskunde problemen te onderbouwen en leren oplossingen te beoordelen.

Getallen en bewerkingen

Kerdoel 26 - De leerlingen leren structuur en samenhang van aantallen, gehele getallen, komma getallen, breuken, procenten en verhoudingen op hoofdlijnen te doorzien en er in praktische situaties mee te rekenen.

Kerdoel 27 - De leerlingen leren de basisbewerkingen met gehele getallen in elk geval tot 100 snel uit het hoofd uitvoeren, waarbij optellen en aftrekken tot 20 en de tafels van buiten gekend zijn.

Meten en meetkunde

Kerdoel 33 - De leerlingen leren meten en leren te rekenen met eenheden en maten, zoals bij tijd, geld, lengte, omtrek, oppervlakte, inhoud, gewicht, snelheid en temperatuur.

ORIËNTATIE OP JEZELF EN DE WERELD

Mens en samenleving

Kerdoel 39 - De leerlingen leren met zorg om te gaan met het milieu.

Natuur en techniek

Kerdoel 40 - De leerlingen leren in de eigen omgeving veel voorkomende planten en dieren te onderscheiden en benoemen en leren hoe ze functioneren in hun leefomgeving.

Kerdoel 41 - De leerlingen leren over de bouw van planten, dieren en mensen en over de vorm en functie van hun onderdelen.

KUNSTZINNIGE ORIËNTATIE

Kerdoel 54 - De leerlingen leren beelden, muziek, taal, spel en beweging te gebruiken, om er gevoelens en ervaringen mee uit te drukken en om er mee te communiceren.

LES 1

WELKOM OP DE BOERDERIJ

In de eerste les van het lespakket maken de kinderen kennis met Fien en Teun en het leven op de boerderij.

Doelen

- De kinderen kennen Fien en Teun en kunnen ze van elkaar onderscheiden. Ook weten de kinderen wat het inhoudt om een boer of boerin te zijn.
- De kinderen breiden hun woordenschat uit en kennen de vooraf gekozen woorden rondom Fien en Teun en (het leven op) de boerderij.
- De kinderen koppelen de auditieve klanken aan de prenten en/of de woorden die bij de prenten geschreven staan.
- De kinderen trainen hun concentratie en geheugen door het spelen van memory.
- De kinderen kunnen zichzelf en hun leefomgeving voorstellen aan de hand van een tekening en eventueel gebruik van zelfgeschreven woorden.

Tijdsduur

30 tot 60 minuten, aanpassen naar ontwikkelingsbehoeften en niveau van de groep.

LES

Inleiding

De leerkracht nodigt de kinderen uit om in de kring te zitten. Daar kondigt de leerkracht aan dat hij/zij binnenkort, samen met de kinderen, een bezoek brengt aan de boerderij. Op die boerderij wonen Fien en Teun. De leerkracht inventariseert alle voorkennis:

- Wat weten de kinderen al van Fien en Teun?
- Wat weten de kinderen al van (het leven op) een boerderij?

De leerkracht stimuleert de kinderen om breed te denken, ook al kennen zij Fien en Teun nog niet. De leerkracht schrijft deze voorkennis in kernwoorden op in het woordveld dat in dit lespakket zit.

Als de voorkennis is geactiveerd, haalt de leerkracht een grote ansichtkaart tevoorschijn. Op de voorkant staat een grote afbeelding van Fien en Teun.

Daarbij kunnen de volgende vragen worden gesteld:

- Sluit de prent aan bij de verwachtingen van de kinderen?
- Wat is er nog meer te zien op de plaat?
- Worden de verwachtingen bijgesteld na het zien van deze plaat?

Als de kinderen hun gedachten over deze plaat hebben gedeeld, leest de leerkracht de achterkant van de ansichtkaart voor. Hierin stellen Fien en Teun zich voor en vertellen ze dat ze de kinderen iets gaan leren over het leven op de boerderij. Om Fien en Teun nog beter te leren kennen, toont de leerkracht een korte videoclip, waarin Fien en Teun zich aan de hand van een muzikaal nummer voorstellen.

Kern

De leerkracht introduceert, naar aanleiding van de ansichtkaart, de koffer (of een ander voorwerp naar keuze) van Fien en Teun. In deze koffer zitten allerlei prenten met woorden die een relatie hebben met de boerderij. De woorden op de prenten dienen als uitbreiding van de woordenschat en geven een beeld van Fien en Teun en hun leefomgeving.

Woorden

Fien, Teun, Sebastiaan het varken, Rosa de koe, Pim de hond, moestuin, gieter, hark, bezem, schep, handschoenen, laarzen, overall, tractor, emmer, molen, klompen, appelboom, boomhut en boerderij.

Bij deze prenten kunnen vragen gesteld worden als:

- Wie of wat staat er op de afbeelding?
- Wat weten we van die persoon/het voorwerp?
- Waarvoor gebruik je het voorwerp?

De leerkracht stuurt in dit stadium nog niet te veel; de fantasie van de kinderen mag hierbij geprikkeld worden. Wel stimuleert de leerkracht de kinderen om met elkaar in gesprek te gaan. Pas later stuurt de leerkracht aan op het goede antwoord. Ook geeft de leerkracht eventueel wat extra informatie over de prent, zodat de informatie bij de kinderen gestapeld kan worden.

Als alle prenten aan bod zijn gekomen, legt de leerkracht alle prenten in het midden van de kring. Om te controleren of de woorden en begrippen bij de kinderen gekend zijn, noemt de leerkracht de woorden en vraagt de kinderen de bijpassende prent te pakken. Als dit het geval is, kan de leerkracht overgaan tot het spelen van memory met de hele groep. De kaarten voor het spel zijn meegeleverd in het lespakket. De leerkracht stimuleert de kinderen om het woord te benoemen van het kaartje dat zij omdraaien.

Afsluiting

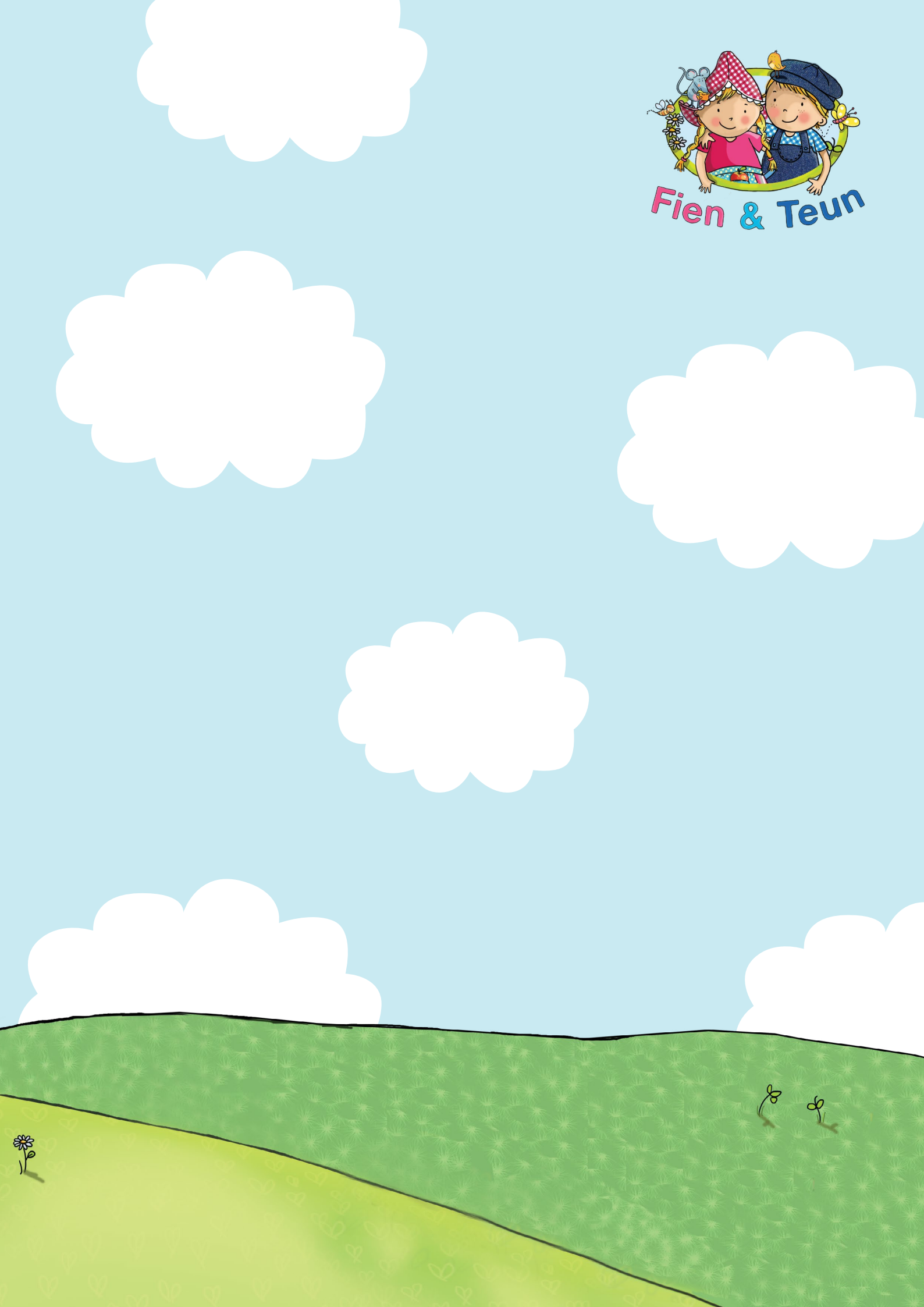
De leerkracht vertelt de kinderen dat ze Fien en Teun nu heel erg goed kennen, maar dat Fien en Teun de kinderen nog niet kennen. Daarom gaan de kinderen een mooie tekening van zichzelf maken. Daarop mogen de kinderen alles tekenen wat ze aan Fien en Teun willen vertellen. Indien mogelijk mogen daar ook woorden bij geschreven worden. Het is leuk als later in de week de post ook in een envelop wordt verzameld om op te sturen. Deze post is een mooie aanleiding om de volgende les te beginnen.

Optioneel

Als alle prenten uit de koffer zijn gehaald, kunnen er nog auditieve oefeningen met de woorden worden gedaan. Denk hierbij aan:

- Auditieve synthese: hakken en plakken van letters en lettergrepen.
- Auditief geheugen: nazeggen van woorden of eenvoudige zinnen waarin het woord is verwerkt.
- Auditieve discriminatie: uit hoeveel woordstukjes bestaat het woord en welke woorden bevatten een gelijk aantal woordstukjes? Maar ook, rijmen met woorden, lengte van de woorden vergelijken, woorden bedenken met dezelfde beginletter en zo verder.

LES 2

DE DIEREN OP DE BOERDERIJ

In de tweede les van het lespakket maken de kinderen kennis met de dieren op de boerderij.

Doelen

- De kinderen kennen de boerderijdieren, hun uiterlijke kenmerken en welk geluid ze maken.
- De kinderen trainen hun auditieve waarneming door het oplossen van raadseltjes.
- De kinderen koppelen de auditieve klanken aan de prenten en/of de woorden die bij de prenten geschreven staan.
- De kinderen ontwikkelen hun vaardigheden omtrent het tellen en getalbegrip.
- De kinderen uiten zich met bewegingen die passend zijn bij de betekenisvolle situaties in het luisteren naar muziek.
- De kinderen leren zich uiten in beeld en maken daarbij gebruik van verschillende materialen, technieken en beeldaspecten.

Tijdsduur

30 tot 60 minuten, aanpassen naar ontwikkelingsbehoeften en niveau van de groep.

LES

Inleiding

De leerkracht nodigt de kinderen uit om in de kring te zitten. Daar kondigt hij/zij aan opnieuw post te hebben ontvangen van Fien en Teun. Voordat de inhoud van de post wordt behandeld, haalt de leerkracht kort de eerder opgedane kennis bij de kinderen op:

- Weten ze nog wie Fien en Teun zijn?
- Welke boerderijwoorden kennen ze nog?

De leerkracht geeft aan dat hij/zij de tekeningen, die de kinderen de vorige keer hebben gemaakt, op de post heeft gedaan. De kinderen kennen Fien en Teun, maar Fien en Teun kennen inmiddels ook de kinderen.

De leerkracht opent de envelop en de kinderen zien de inmiddels bekende grote ansichtkaart van Fien en Teun. De leerkracht leest weer de achterkant van de kaart aan de kinderen voor. Het is leuk als deze algemene tekst aangevuld kan worden met kenmerken uit de tekeningen die de kinderen de vorige keer hebben gemaakt. Denk hierbij aan: 'We hebben gezien dat Kim thuis goudvissen heeft, we weten dat de oma van Jonas een grote bril draagt', en zo verder. In de kaart wordt duidelijk dat de kinderen deze week kennis gaan maken met de dieren op de boerderij.

Kern

De leerkracht legt de koffer met prenten van verschillende dieren in de kring en kan de volgende vragen stellen:

- Wat weten de kinderen al van boerderijdieren?
- Welke dieren zouden ze in deze koffer tegen kunnen gaan komen?
- Zou er misschien een olifant in de koffer zitten? Waarom wel/niet?

Zowel de antwoorden over de grootte van de olifant als het niet zijn van een boerderijdier mogen aan bod komen. De antwoorden kunnen weer worden geïnventariseerd op het passende woordveld.

Als de voorkennis van de kinderen is geactiveerd, pakt de leerkracht de raadselkaartjes erbij. De leerkracht leest één van de raadsels voor en vraagt aan de kinderen of ze een idee hebben welk dier het antwoord is op het raadsel. Als de groep het eens is, haalt de leerkracht de prent met het juiste dier uit de koffer en legt het in de kring. Dit kan herhaald worden tot alle dieren aan bod zijn gekomen.

Nu de dieren gekend zijn, vraagt de leerkracht de kinderen of zij ook weten welke geluiden de dieren maken. Als de kinderen hun eerste ingevingen hebben kunnen delen en daarbij ook geluiden hebben laten horen, wordt de koppeling met de dierenprenten in de kring gezocht:

- Welk dier maakt welk geluid?
- Hoe noemen we die geluiden?

De leerkracht vertelt de kinderen dat Fien en Teun een liedje hebben gemaakt over de geluiden van de dieren op de boerderij. De leerkracht en de kinderen bekijken de videoclip.

Na het bekijken van de aflevering, vraagt de leerkracht:

- Welke dieren hebben jullie gezien?
- Welke geluiden maken deze dieren?

De leerkracht leert de kinderen de juiste geluiden en bijhorende bewegingen aan. Daarna wordt het videoclipje nogmaals aangezet en moedigt de leerkracht de kinderen aan om met Fien en Teun de dieren na te doen.

Afsluiting

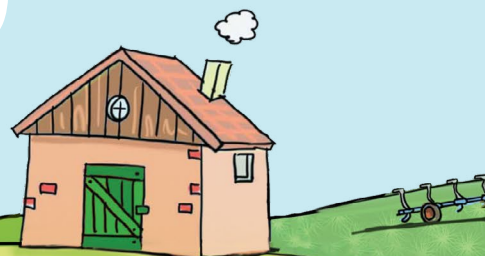
Als afsluiting vertelt de leerkracht dat Fien en Teun graag willen weten wat het favoriete boerderijdier van de kinderen is. Dit boerderijdier mogen de kinderen gaan maken. De verwerkingsvorm is vrij. Er kan worden gewerkt met:

- Potloden
- (Vinger)verf
- Klei
- (Vouw)blaadjes

Indien wenselijk kan het clipje 'Dierentaal' tijdens of na deze afsluiting worden herhaald. Ook deze week is het leuk als later in de week de post in een envelop/doosje wordt verzameld om op te sturen. Deze post is een mooie aanleiding om de volgende les te beginnen.

Optioneel

Een eventuele variant op het spel met de raadselkaartjes is het individueel of in groepsverband beantwoorden van de raadsels. Hiervoor kunnen de dierprenten, per individu of groep, op kleiner formaat worden geprint. Als de leerkracht het raadsel heeft voorgelezen, leggen de kinderen, individueel of per groep, de prent op de grond waarop het dier staat afgebeeld waarvan zij denken dat dat het antwoord is op het raadsel. Ook kunnen er, indien gewenst, auditieve oefeningen uit de vorige les worden toegepast op de dieren.

Tevens kunnen er oefeningen worden gedaan om het tellen en het getalbegrip te bevorderen. Het kunnen koppelen van de auditief verbale code, ofwel het kennen van het woord dat bij een aantal hoort:

- Hoeveel dieren liggen er op de grond/tafel?
- Hoeveel vlekken heeft de koe?

Hierbij kunnen de kinderen niet alleen het juiste aantal benoemen, maar ook gebruikmaken van cijfers die neergelegd kunnen worden. Verder zijn er oefeningen om de classificatie te trainen:

- De dieren moeten in drie stallen. Kunnen we ze gelijk verdelen?
- We weten hoeveel dieren er zijn, maar hoeveel zijn het er als ik er één weghaal/bijleg?

Of oefeningen om de seriatie te trainen:

- Leg de dieren van klein naar groot, van licht naar zwaar, van meer naar minder.
- Wat is het eerste dier, wat is het laatste en wat is het middelste?

En zo verder.

Deze oefeningen kunnen eventueel later in de les of op een later moment worden uitgevoerd. Indien dat de voorkeur heeft, is het raadzaam dit te doen na het kijken van de clip over 'Dierentaal' of op een ander dag(deel).

Een andere suggestie ter verwerking van de dieren op de boerderij, is het spelen van het zintuigspelletje: 'Welk dier is weg?' De leerkracht vraagt de kinderen hun ogen te sluiten. Terwijl de kinderen met gesloten ogen in de kring zitten, haalt de leerkracht één van de dieren weg. Als de kinderen hun ogen openen, mogen ze raden welk dier er mist. Dit spel kan zowel in groepsverband als individueel gespeeld worden.

Tot slot zit er in dit lespakket een werkblad waarmee de kinderen Sebastiaan het varkentje kunnen maken door middel van te knippen of te prikken en vervolgens de onderdelen aan elkaar te plakken.

ETEN VAN DE BOERDERIJ

In de derde les van het lespakket maken de kinderen kennis met alle dierlijke producten van de boerderij.

Doelen

- De kinderen leren welke dierlijke producten afkomstig zijn van de boerderij en zijn in staat deze producten aan het juiste dier te koppelen.
- De kinderen leren zich naar vorm en inhoud uit te drukken bij het geven en vragen van informatie en brengen hun gedachtegang daarbij onder woorden.
- De kinderen koppelen de auditieve klanken aan de prenten en/of de woorden die bij de prenten geschreven staan.
- De kinderen ontwikkelen hun vaardigheden omtrent het tellen en getalbegrip.
- De kinderen trainen hun concentratie en geheugen door het spelen van memory.
- De kinderen uiten zich met bewegingen die passend zijn bij de betekenisvolle situaties in het luisteren naar muziek.

Tijdsduur

30 tot 60 minuten, aanpassen naar ontwikkelingsbehoeften en niveau van de groep.

LES

Inleiding

De leerkracht nodigt de kinderen uit om in de kring te zitten. Daar kondigt hij/zij aan opnieuw post te hebben ontvangen van Fien en Teun. Voordat de inhoud van de post wordt behandeld, haalt de leerkracht kort de eerder opgedane kennis bij de kinderen op:

- Welke dieren van de boerderij kennen ze nog?
- Welke geluiden maken de dieren?

Als de eerder opgedane kennis is geactiveerd, snijdt de leerkracht het nieuwe onderwerp aan. Hij/Zij opent de nieuwe envelop en haalt daar de bekende grote ansichtkaart van Fien en Teun uit. Bij het voorlezen van de tekst op de kaart door de leerkracht wordt duidelijk dat de kinderen deze les meer gaan leren over het eten dat van de boerderij komt.

Kern

De leerkracht legt de koffer met prenten van producten in de kring. Hij/Zij herhaalt dat het deze week gaat over het eten dat van de boerderij komt en stelt de volgende vraag:

- Welke producten van de boerderij kennen de kinderen?

De antwoorden kunnen weer worden geïnventariseerd op het bijpassende woordveld.

Woorden

Geitenmelk, koeienmelk, geitenkaas, koeienkaas, boter, eieren, vlees, bolletje wol, sjaal, riem, tas en mest.

In plaats van de prenten kan er ook gekozen worden voor echte producten. De leerkracht haalt de producten één voor één uit de koffer, waarbij de woorden op de prenten steeds worden voorgelezen. Het is belangrijk om het ei als laatste product te bewaren. Het ei is de aanleiding om een nieuw filmpje van Fien en Teun te bekijken. Als alle producten zijn uitgestald, vraagt de leerkracht wat de kinderen van de producten weten. De leerkracht begeleidt dit gesprek, maar is hierin nog niet sturend. Alle ideeën van de kinderen moeten de ruimte krijgen, ook als deze nog niet kloppen.

Als de producten zijn besproken, haalt de leerkracht als laatste (een prent van) een ei uit de koffer. Hij/Zij vraagt de kinderen wat dit is en van welk dier dit product afkomstig is. Ook vraagt hij/zij waar het product voor gebruikt wordt. Daarbij is belangrijk om zowel het aspect van het ei als voedingsmiddel als het aspect van het ei als kuikendrager aan bod te laten komen. Als de kinderen niet zelf op deze beide vormen komen, leg dan het dilemma bij hen neer:

- Waarvoor legt een kip een ei?
- Waarom lijkt de binnenkant van een ei niet op een kuikentje?

Als de gedachten van de kinderen zijn geïnventariseerd, vertelt de leerkracht dat Fien en Teun hen graag iets willen vertellen over wat zij zelf hebben meegemaakt met een ei. De leerkracht zet het filmpje over het kippenei aan. Als het filmpje is afgespeeld, vraagt de leerkracht opnieuw aan de kinderen hoe het zit met de kip en het ei. Lukt het hen om, na het zien van de uitleg door Fien en Teun, dit in hun eigen woorden te vertellen?

Nu het verhaal van de kip en het ei voor de kinderen duidelijk is geworden, kan de leerkracht hen vragen hoe het dan zit met de andere producten. Voor deze opdracht kan er teruggegrepen worden op de dierprenten uit de tweede les. Lukt het de kinderen om alle producten aan dieren te koppelen? De leerkracht laat hier wederom eerste de gedachten van de kinderen vrij, om na een eerste ingevingsessie bij te sturen en de kinderen daadwerkelijk iets te leren. Hierdoor ontstaan er uiteindelijk dier-productcombinaties met de verschillende prenten. Vraag de kinderen ook of er producten zijn die thuishoren bij meer dan één dier, bijvoorbeeld melk en/of kaas.

Als laatste stap haalt de leerkracht verschillende prenten van jonge dieren uit de koffer:

- Weten de kinderen hoe je alle jonge dieren noemt?
- Bij welk dier ze horen?
- Hoe komen ze op de wereld? Uit de buik of uit een ei?

Ook nu kan weer de koppeling worden gemaakt tussen de prenten met de dieren en de prenten met de jonge dieren.

Afsluiting

De leerkracht speelt als afsluiting van de les, samen met de kinderen een dierenmemory. Dit is een variant op de bekende versie. Bij deze memory gaat het niet om twee dezelfde afbeeldingen, maar om twee afbeeldingen die een relatie hebben met elkaar, bijvoorbeeld een koe en een kalf.

Om het nog iets ingewikkelder te maken, kunnen er verschillende relaties worden gelegd. Een dier-jongrelatie en een dier-productrelatie. Het is aan de leerkracht om te bepalen of deze twee versies los van elkaar of gezamenlijk worden gespeeld.

Optioneel

Omdat de aflevering 'Het kippenei' wordt afgesloten met de reeds bekende videoclip 'Dierentaal', is het leuk als de losse clip nogmaals wordt aangezet. De aangeleerde geluiden en bijhorende bewegingen kunnen daarbij worden herhaald. Tevens kan het zintuigenspel van de tweede les ook worden toegepast op de productprenten.

Ook deze les kunnen er weer taal- of rekenkundige verwerkingsvormen worden toegepast, zoals beschreven staat in de eerste twee lessen uit dit lespakket.

LES 4

WAT ER GROEIT OP DE BOERDERIJ

In de vierde les van het lespakket maken de kinderen kennis met alles wat er groeit op de boerderij.

Doelen

- De kinderen leren welke producten er groeien op de boerderij en hoe dit groeiproces verloopt.
- De kinderen leren zich naar vorm en inhoud uit te drukken bij het geven en vragen van informatie en brengen hun gedachtegang daarbij onder woorden.
- De kinderen koppelen de auditieve klanken aan de prenten en/of de woorden die bij de prenten geschreven staan.
- De kinderen ontwikkelen hun vaardigheden omtrent het tellen en getalbegrip.
- De kinderen leren een eenstemmig, kort en eenvoudig liedje dat verweven is met het onderwerp.
- De kinderen leren zich uiten in beeld en maken daarbij gebruik van verschillende materialen, technieken en beeldaspecten.

Tijdsduur

30 tot 60 minuten, aanpassen naar ontwikkelingsbehoeften en niveau van de groep.

LES

Inleiding

De leerkracht nodigt de kinderen uit om in de kring te zitten. Daar kondigt hij/zij aan opnieuw post te hebben ontvangen van Fien en Teun. Voordat de inhoud van de post wordt behandeld, haalt de leerkracht kort de eerder opgedane kennis bij de kinderen op:

- Welke dieren van de boerderij kennen ze nog?
- Welke producten komen van die dieren?
- Hoe heten de jongen van die dieren?

Als de eerder opgedane kennis is geactiveerd, snijdt de leerkracht het nieuwe onderwerp aan. Hij/Zij opent de nieuwe envelop en haalt daar de bekende grote ansichtkaart van Fien en Teun uit.

Bij het voorlezen van de tekst op de kaart door de leerkracht wordt duidelijk dat de kinderen deze les meer gaan leren over alles wat er groeit op de boerderij.

De leerkracht legt de koffer in de kring. Hij/Zij herhaalt dat het deze week gaat over alles wat er groeit op de boerderij en stelt de volgende vragen:

- Wat groeit er op de boerderij?
- Hoe groeien die producten?
- Waar groeien die producten (aan)?

De antwoorden kunnen weer worden geïnventariseerd op het bijpassende woordveld.

Kern

Als de gedachten van de kinderen zijn geïnventariseerd, opent de leerkracht de koffer en haalt de prenten van producten die groeien op de boerderij eruit. Benadruk dat dit slechts een paar voorbeelden zijn van alles wat er groeit op de boerderij.

Prenten: Tarwe, mais, zonnebloemen, tulpen appel, peer, aardbei, sla, wortel en aardappel.

Als alle prenten in het midden van de kring liggen, wordt er naar het woordveld gekeken:

- Zijn er dingen die ook al op het woordveld stonden?
- Zijn er dingen die de kinderen nog niet weten?

Nadat de kinderen hun gedachten hebben geuit, vertelt de leerkracht dat Fien en Teun hen graag iets willen vertellen over wat zij zelf hebben meegemaakt over groeien. De leerkracht zet het filmpje over de vrolijke bloemen aan.

De leerkracht stelt, na het zien van het filmpje, de volgende vragen:

- Wat hebben we gezien?
- Wat vertellen Fien en Teun ons over groeien?
- Wat hadden de bloemen nodig (om te groeien)?

De leerkracht vertelt dat in de koffer prenten zitten over groeien. Op deze prenten worden de verschillende stappen van het groeiproces van een plant duidelijk gemaakt. De prenten worden in een willekeurige en niet chronologische volgorde uit de koffer gehaald. Daarna vraagt de leerkracht aan de kinderen in welke volgorde ze moeten liggen om het groeiproces te laten kloppen.

De leerkracht nodigt de kinderen uit tot het geven van antwoorden en leidt hen door de discussie heen. In de discussie mag de leerkracht vragen stellen die de kinderen doen nadenken over hun handelen. Als de volgorde klopt, kan de leerkracht het groeiproces nogmaals toelichten door bij alle zeven stappen kort stil te staan.

Afsluiting

Er zijn twee opties om deze les af te sluiten:

1. De leerkracht herhaalt nogmaals wat er allemaal op de boerderij groeit en hoe het groeiproces werkt. Het onderwerp groeien kan breder getrokken worden door aan te geven dat niet alleen de planten op de boerderij groeien, maar wij mensen ook. Fien en Teun hebben daar een liedje over gemaakt. De leerkracht kan samen met de kinderen het bijhorende videoclipje over groeien kijken en hen het refrein aanleren.
2. De leerkracht vertelt de kinderen dat ze straks aan hun tafeltje aan het werk mogen. De kinderen krijgen daar een knutselblad waar Fien en Teun samen met hun bloemen opstaan. De plaat mogen ze inkleuren. Op de bloemen mogen ze lijm doen en vullen met kleine propjes crêpepapier. Zo maken alle kinderen hun eigen mooie bloem.

Optioneel

Nu de stappen van het groeien helder zijn, is het leuk om dit proces ook in het echt uit te voeren. Dit kan op verschillende manieren, bijvoorbeeld door een bruine boon te laten ontkiemen op een watje, met een bloembol onder de grond of met een tuinkers, vanwege de snelle groei. De leerkracht kies de optie die hij/zij het meest zinvol vindt. Het is aan te raden om een zaadje aan de rand van een glas te planten. Op die manier komen alle stappen van het ontkiemen tot het wortel schieten en het uitgroeien van een plant mooi aan bod. Dit is helaas geen activiteit die kan worden versneld. De leerkracht kan het proces wel voorbereiden door in de zeven dagen voorafgaand aan deze les, zeven identieke zaadjes in identieke glazen te poten. Zo wordt het groeiproces in één oogopslag duidelijk.

De leerkracht kan (dagelijks) samen met de kinderen kijken naar de verschillen en de ontwikkelingen van het zaadje en de plant. Indien mogelijk is het erg leuk om alle kinderen zorg te laten dragen voor hun eigen plantje.

Ook deze les kunnen er weer taal- of rekenkundige verwerkingsvormen worden toegepast, zoals beschreven staat in de eerste twee lessen uit dit lespakket.

Voor en na het bezoek

Dit is de laatste les in de voorbereiding op het bezoek aan Avonturenboerderij Molenwaard. In de bijlagen vind je nog twee ansichtkaarten waaraan geen les is gekoppeld.

In de eerste kaart vertellen Fien en Teun de kinderen dat ze nu echt klaar zijn voor hun bezoek aan de boerderij. Deze kaart kan op de dag van, of de dag vóór, het bezoek aan de boerderij worden voorgelezen.

In de tweede kaart bedanken Fien en Teun de kinderen voor hun komst naar de boerderij en al hun hulp. Deze kaart kan vlak na het bezoek aan de boerderij worden voorgelezen.

